

Nr 12.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av väckt motion om utredning rörande den inom arméns tygverkstäder anställda lägre personalens utbildnings- och arbetsförhållanden.

I en inom första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott hänvisad motion, I: 122, av herr *Heüman* har yrkats, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära utredning av frågan angående den inom arméns tygverkstäder anställda lägre tekniska personalens utbildnings- och arbetsförhållanden, varvid det bör eftersträvas en anpassning till den tekniska utvecklingen och de ökade krav, som denna ställer på personalen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

En likalydande motion har väckts inom andra kammaren av herr *Gustafsson* i *Bogla m. fl.*, II: 282, och hänvisats till dess första tillfälliga utskott, som i utlåtande nr 3 tillstyrkt bifall till motionen. Nämnda utlåtande har bifallits av andra kammaren. Efter delgivning av andra kammarens beslut har första kammaren hänvisat ärendet till utskottet.

Utskottet har tagit del av det yttrande över motionen, som andra kammarens första tillfälliga utskott inhämtat från kungl. arméförvaltningens tygavdelning, vilken framhåller önskvärldheten av att en utredning med i motionen angivet syfte kommer till stånd.

Utskottet har över motionen inhämtat yttranden från försvarets fabriksstyrelse, statens hantverksinstitut samt försvarsverkens civila personals förbund.

Försvarets fabriksstyrelse anser en successiv vidareutbildning av den personal, varom här är fråga, önskvärd för att göra personalen mera lämpad för sina uppgifter. I allmänhet sker sådan vidareutbildning genom privatstudier (genomgång av korrespondens- och andra kurser) samt studier av teknisk litteratur. Inom försvarets fabriksverk har för personalen organiserats ett samarbete med ett korrespondensinstitut, som meddelar undervisning i skilda ämnen, varvid ekonomisk hjälp till studierna lämnas av fabriksverket. Inom telegrafverket har en egen utbildningsverksamhet organiserats bl. a. med anlåtande av korrespondensmetoden, och enligt styrelsens mening böra även för nu ifrågasvarande personal, i den mån så ej redan sker, liknande studier underlättas. I fråga om studium av verksamheten vid fabriker, som tillverka sådan materiel, som är föremål för personalens arbete, framhåller styrelsen, att det naturligtvis är av viss betydelse att personalen något känner till nytillverkningen. Det synes dock styrelsen som om ett närmare studium härav icke skulle

vara erforderligt för ernående av den särskilda yrkeskunskap, som kräves för reparationsuppgifternas fyllande.

Statens hantverksinstitut framhåller att från institutets sida ej finnes något hinder för de befattningshavare, om vilka fråga är, att deltaga i institutets fortbildningskurser. Institutet har också vid flerfaldiga tillfällen jämsides med hantverkets och småindustriens yrkesmän haft kursdeltagare från statens tygverkstäder liksom också från andra grupper av krigsmaktens yrkesutbildade personal. Institutet understryker det önskvärda i att tygverkmästare och även andra av tygstatens yrkesmän beredas möjlighet att i ökad utsträckning deltaga i institutets kurser.

Försvarsverkens civila personals förbund finner motionens syfte vällovligt. Utan tvivel är det av största nytta att yrkesarbetarna vid tygverkstäderna beredas möjlighet att följa utvecklingen inom respektive yrkesområden. Beträffande uppslaget att de anställda skulle få tillfälle att hos fabrikanter studera arbetsmetoder m. m. föreligga redan erfarenheter som bestyrka nyttan av sådana studiebesök. Förbundet tillstyrker motionens yrkande om utredning och framför samtidigt som ett önskemål att förbundet beredes tillfälle att medverka i den utredning, som på detta område kan komma till stånd.

Vad motionären anført om vikten av ökad yrkesskicklighet och större arbetsglädje i tjänsten för den lägre tekniska personalen vid arméns tygverkstäder vill utskottet gärna understryka. Försvarets fabriksstyrelse synes också vara medveten om betydelsen härav. Övriga hörda instanser ådagalägga likaså ett positivt intresse för den i motionen berörda angelägenheten. Ehuru utskottet anser att frågor av i motionen berört slag borde finna sin lösning genom initiativ av arméförvaltningens tygavdelning och försvarets fabriksstyrelse i samverkan med de berörda personalgrupperna och deras organisation utan särskild hemställan till Kungl. Maj:t från riksdagens sida, vill utskottet icke motsätta sig motionärens yrkande, som redan bifallits av andra kammaren.

Utskottet hemställer därför,

att första kammaren med anledning av förevarande motion och med biträdande av andra kammarens i ärendet fattade beslut ville besluta, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära utredning av frågan angående den inom arméns tygverkstäder anställda lägre tekniska personalens utbildnings- och arbetsförhållanden, varvid det bör eftersträvas en anpassning till den tekniska utvecklingen och de ökade krav, som denna ställer på personalen.

Stockholm den 6 maj 1947.

På utskottets vägnar:

VERNER SÖDERKVIST.

Närvarande: Herrar Söderkvist, Näsgård, Persson, Einar, Arrhén, Fahlander, Nilsson, Hjalmar, Olofsson och Sundelin.